

ارث زوج و زوجه از یکدیگر

هر یک از زن و شوهر پس از فوت دیگری از او ارث می‌برد ...

ارث زوج و زوجه از یکدیگر

هر یک از زن و شوهر پس از فوت دیگری از او ارث می‌برد و در کنار سایر وراث سهم او محاسبه و به او داده می‌شود. توارث بین زن و شوهر هنگامی برقرار می‌شود که رابطه زوجیت آنان دائمی باشد پس در ازدواج موقت یا به اصطلاح عموم صیغه رابطه توارث بین زن و شوهر برقرار نمی‌شود.

1- فوت زوج: با فوت شوهر، همسرش از او ارث می‌برد. اگر شوهر دارای فرزندی یا نوه باشد سهم زن یک هشتم و اگر فرزند یا نوه نداشته باشد سهم زن یک چهارم از اموال شوهر است. اما در اینجا باید به دو نکته توجه کرد. اول آنکه فرقی نمی‌کند شوهر از این زن فرزند یا نوه داشته باشد یا زن دیگر، پس اگر شوهر دارای فرزند و یا نوه بود سهم زن او یک هشتم از اموال بجا مانده از اوست.

نکته دوم آنکه، زن از همه اموال به جا مانده از شوهر ارث نمی‌برد بلکه فقط از 1- اموال منقول مانند، اتومبیل، قالی، طلا و ... 2- قیمت بنا و درخت نه عین آن‌ها یعنی اگر اموال به جا مانده از شوهر مبلغ 20 میلیون تومان وجه نقد و یک واحد آپارتمان و صد اصله درخت گردو باشد زن با فرض وجود اولاد برای متوفی فقط از یک هشتم مبلغ بیست میلیون تومان و قیمت آپارتمان و صد اصله درخت گردو ارث می‌برد نه از عین آپارتمان و صد اصله درخت و محاسبه قیمت آپارتمان یا صد اصله درخت به این نحوه محاسبه می‌شود که ساختمان یا درخت با فرض استحقاق بقا در زمین بدون اجرت ارزیابی می‌شوند. یعنی قیمت خود ساختمان بدون آنکه ارزش زمین محاسبه شود.

اگر شوهر فوت کند و از طبقه اول ورثه‌ای نداشته باشد یعنی پدر، مادر، پدربزرگ یا مادربزرگ و یا فرزند و یا نوه نداشته باشد سهم الارث همسرش چه میزان است؟

اگر شوهر فوت کند و از طبقه اول ورثه‌ای نداشته باشد و از وارث طبقه دوم یا سوم ورثه او باشند برای مثال شوهر فقط برادر و خواهر یا عمو و عمه داشته باشد سهم زن از اموال به جا مانده از متوفی یک چهارم خواهد بود یعنی باز هم یک چهارم از اموال منقول و قیمت بنا و درختان.

آیا زن از سرقفلی هم ارث می‌برد؟

بله، همانند سایر وراث از سرقفلی ارث می‌برد و سهم او حسب مورد یک چهارم یا یک هشتم آن است.

اگر متوفی دارای چند زن باشد تقسیم ارث چگونه است؟

پاسخ: در صورت تعدد زوجات حسب مورد یک چهارم یا یک هشتم اموال به جا مانده از متوفی به همسران او می‌رسد که به طور مساوی بین آنان تقسیم می‌شود.

آیا بعد از طلاق هم بین زوجین رابطه توارث برقرار است؟

اگر شوهر زن خودش را به طلاق رجعی مطلقه کند هر یک از آن‌ها که قبل از پایان عده بمیرد دیگری از او ارث می‌برد ولی اگر فوت بعد از پایان عده باشد رابطه توارث برقرار نمی‌شود و در سایر طلاق‌ها نیز رابطه توارث بعد از طلاق برقرار نمی‌شود چه قبل و بعد از عده باشد. البته باید توجه داشت که اگر شوهر در حال بیماری همسرش را طلاق دهد (هر طلاق) و ظرف یک سال از تاریخ طلاق به علت همان بیماری فوت کند زن او از وی ارث خواهد برد، البته به شرط آنکه زن در این مدت ازدواج دیگری نکرده باشد. همچنین باید دانست که اگر مردی در بیماری زنی را عقد کند و در همان حالت بیماری و قبل از دخول بمیرد زن از او ارث نمی‌برد ولی اگر بعد از دخول یا بعد از سلامتی از آن مرض فوت کند زن از او ارث می‌برد.

اگر شوهر غیر از زن ورثه دیگری نداشته باشد آیا زن از همه اموال او ارث می‌برد؟

خیر در صورت نبودن هیچ وارث دیگر به غیر از زوجه، زن فقط یک چهارم از اموال به جا مانده از شوهر را به ارث خواهد برد و بقیه اموال در حکم اموال اشخاص بلاوارث است و به ولی امر مسلمین رسیده تا برابر مقررات شرع با آن رفتار شود. اما اگر زن فوت کند و وارثی به جز شوهر نداشته باشد تمام اموال به جا مانده از زن به شوهر خواهد رسید.

2- فوت زن: با فوت زن شوهر در کنار سایر وراث از اموال به جا مانده از زن ارث

می‌برد. اگر زن دارای اولاد یا نوه باشد سهم شوهر یک چهارم و اگر نباشد سهم او یک دوم از اموال است و بقیه اموال مابین

سایر وراثت تقسیم می شود و اگر زن ورثه ای جز شوهر نداشته باشد تمام اموال به او خواهد رسید.
اگر زنی فوت کند و دارای همسر و پدر و مادر باشد، آیا پدر و مادر او از مهریه او ارث می برند؟
با فوت زن کلیه حقوق و مطالبات او به ورثه او می رسد از جمله حقوق زن مهریه اوست که اگر در زمان حیات او از شوهر
استیفاء و نگرفته باشد این حق به ورثه او می رسد از این رو در این مثال پدر و مادر او از مهریه ارث برده و برای محاسبه
مهریه سهم شوهر از مبلغ مهریه کسر و مطابق سهم الارث پدر و مادر به آن ها داده خواهد شد.

www.iran-newspaper.com